

LAKIALOITE 152/2001 vp

Laki opintotukilain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Lakialoitteessa ehdotetaan, että opintotukilain (65/1994) myöntämisperusteita muutetaan ulkomailla opintojaan suorittavien Suomen kansalaisten osalta.

Voimassa olevan opintotukilain mukaan Suomen kansalaisen on mahdollista saada opintotukea ulkomailla suoritettaviin opintoihin, jos hänellä on ollut vakituinen kotikunta Suomessa vähintään kahden vuoden ajan ennen opintojen aloittamista ja jos opiskelua ulkomailla voidaan pitää tilapäisenä.

Vaatimus kahden vuoden asumisesta vakituisesti Suomessa ennen opintojen aloittamista voi asettaa ulkomailla opintonsa aloittavan Suomen kansalaisen pahaan välinputoamistilanteeseen.

Suomessa ei anneta opetusta kaikilla ammattialoilla. Usein näillä aloilla tarvitaan myös työkokemusta ulkomailta. Opiskelijan kannalta nykyinen laki voi pahimmillaan johtaa siihen, että koulutus maksaa opiskelijalle jopa satatuhatta euroa, eikä opiskelija saa opintoihinsa opintotukea sen enempää Suomesta kuin opiskelumaastaankaan.

Opintotuen myöntämissäännöksiä eräiden alojen, esimerkiksi kiropraktikoksi opiskele-

vien, osalta voi pitää jopa rangaistusluonteisina. Säännökset ovat evänneet Suomen kansalaiselta opintotuen mm. siksi, että opintotuen hakija ei ole tyytynyt olemaan työttömänä Suomessa, vaan on lähtenyt ns. välivuosiksi hankkimaan kielitaitoa, sivistystä ja kokemuspääomaa muualta Euroopasta. Opintotukea ilman jääneille on yleensä tullut jälkikäteen yllätyksenä se, etteivät he voi kahden ulkomailla vietetyn vuoden jälkeen saada Suomesta opintotukea ulkomaisia opintojaan varten.

Opintotuen myöntämisperusteita ulkomailla opiskelevien osalta on muutettava joustavamaksi sellaisissa tapauksissa, joissa henkilö on perustellusta syystä oleskellut ulkomailla ennen opintojen aloittamista. Valtiontalouden kannalta lainmuutos ei ole merkittävä, sillä ulkomailla opiskelevien opintotukikelpoisuuden laajentaminen toisi vuositason muutamia kymmeniä uusia henkilöitä opintotuen piiriin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

opintotukilain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 1 §:n 4 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Opintotukea myönnetään ulkomailla harjoitettaviin opintoihin Suomen kansalaiselle, jos hänellä on ollut vakinainen kotikunta Suomessa vähintään kahden vuoden ajan ennen opintojen alkua ja jos hänen oleskeluaan ulkomailla voi-

daan pitää harjoitettavien opintojen vuoksi tilapäisenä. Opintotuen myöntämisen esteenä ei kuitenkaan pidetä oleskelua ulkomailla ennen opintojen alkua, jos siihen on ollut perusteltu syy.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2002.

Helsingissä 16 päivänä marraskuuta 2001

Anu Vehviläinen /kesk